PL

Język, kultura oraz identyczność narodowa były tematem interaktywnej rozmowy 13 listopada 2022 roku w Polskiej Kafejce Językowej na Pankow. Spotkanie odbyło się w ramach obchodów kolejnej rocznicy odrodzenia państwa polskiego oraz w ramach projektu "MiniFond /Demokratie leben”.

Z tej okazji postanowiliśmy zaprosić gości Kafejki do ożywionej dyskusji na temat tożsamości Polaków oraz aspektów pamięci narodowej. Bardzo się cieszymy, że w spotkaniu wzięło udział wiele osób ze społeczności polskiej w Berlinie oraz sąsiedzi z okolicznych domów.

Niepodległość jest tematem niezwykle ważnym i aktualnym dla Polaków, szczególnie w kontekście poszukiwań współeczesnej tożsamości oraz czynników kształtujących pamięć zbiorową. Polska odyzskała niepodległość 11 listopada 1918 roku, w wyniku zakończenia I wojny światowej, podpisania traktatu wersalskiego, a także nieustannych dążeń Polaków przez cały wiek XIX o wskrzeszenie suwerennego państwa.

Odyzskanie niepodległości nastąpiło po 123 latach zaborów. W XVIII wieku, na skutek podziału ziem polskich przez Rosję, Prusy i Austrię doszło w trzech aktach do zlikwidowania państwowości polskiej. W obliczu tego bezprecedensowego wydarzenia w historii Europy, przez cały wiek XIX polska kultura oraz język były spoiwem łączącym Polaków w trzech różnych krajach. To właśnie działania na rzecz uchronienia przed zatarciem kultury, wiary oraz tradycji stały się podstawą do odbudowy świadomości narodowej i europejskiej w 1918 roku, tuż po zakończeniu I wojny światowej, u progu nowej epoki, w której wysiłki na rzecz pokoju oraz integracji stanowiły nadrzędny cel Europejczyków.

Rozbiory Polski odcisnęły piętno w sposobie postrzegania własnej tożsamości. Odbudowa państwowości oraz struktur społecznych w oparciu o historię, tradycję oraz świeże wspomnienia ucisku były wyzwaniem, które należało rozwiązać z wielką dozą rozsądku i odwagi. Kluczową kwestią była także integracja z państwami europejskimi, w tym również z Niemcami, które dotychczas były postrzegane jako nieprzyjaciel.

Rok 1918. był również niesamowitym bodźcem dla Polaków do działania i odbudowywania stosunków międzynarodowych z europejskimi sąsiadami oraz jej wkład w ogólnoeuropejski dorobek kulturowy. Znane osobistości, jak Marie Curie czy Roman Dmowski albo Ignacy Paderewski aktywnie popierali sprawę polską i przyczyniali się do krzepienia ideii zjednocyenia narodów, przez co obecność Polski na arenie europejskiej była bardzo znacząca.

11. listopada jest dla wielu Polaków w kraju i za granicą przede wszystkim świętem wolności. Tego dnia odbywają się w wielu polskich miastach marsze, biegi, spotkania literackie oraz wiele innych wydarzeń, które skupiają ogromne ilości ludzi. W wielu regionach świętowanie nabiera charakter miejscowy, jak np. W Poznaniu, gdzie 11. Listopada jest również dniem patrona miasta, świętego Marcina.

Można stwierdzić, że poprzez doświadczenia z czasów rozbiorów, jak brak własnej samorządności, czy brak nauczania w języku polskim oraz wspólna praca na rzecz dobra narodowego stały jest podstawą scalającą Polaków, a także silnym faktorem krytalizowania się systemu myślenia.

Te, jak również inne jeszcze kwestje były szeroko i żywo omawiane przez gości Kafejki, którzy chętnie przedłużyli dysuksję po spotkaniu, podczas której panowała przyjemna, rodzinna atmosfera. W tym miejscu chcielibyśmy wyrazić szczególne słowa podziękowania kierownictwu kafejki, które zorganizowało smaczny poczęstunek i zadbało o oprawę muzyczną. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Poloni w Niemczech, którzy od niedawna odkryli dla siebie Kafejkę i przez to poznali historię swoich rodzin, o których chętnie opowiadali słuchaczom. Gra na pianinie dopełniała i tworzyła niezwykłą atmosferę wydarzenia, dzięki czemu można było poczuć klimat tamtych lat.

Święto niepodległości nabiera współcześnie nowego znaczenia i jest też świętem polskiej obecności w Europie, łącząc w sobie tradycję wspólnych starań na rzecz integracji oraz otwartości na wiele innych kultur.

Jeżeli ktoś chciałby dowiedzieć się czegoś więcej o tamtych wydarzeniach, może też sięgnąć do nowego podręcznika "Europa", w którym znajduje się szerszy, europejski kontekst polskiej niepodległości i drogi, które do niej prowadziły. Celem wspólnego podręcznika jest ukazanie różnorodności różnych pamięci narodowych, nie tylko polskiej, w wymiarze europejskim. Zrozumienie historii własnego kraju, szczególnie w obliczu europejskich zjawisk i wyzwań czasów I wojny światowej oraz współczesności były głównym celem spotkania na Schulze.

---

DE

Sprache, Kultur und nationale Identität waren Themen eines interaktiven Gesprächs am 13. November 2022 im polnischen SprachCafé in Pankow. Das Treffen fand im Rahmen der Feierlichkeiten zu einem weiteren Jubiläum der Wiedergeburt des polnischen Staates und im Rahmen des Projekts "MiniFond /Demokratie leben" statt.

Aus diesem Grund haben wir uns entschieden, die Gäste des Cafés zu einer lebhaften Diskussion über die Identität der Polen und Aspekte nationaler Erinnerung einzuladen. Wir sind sehr froh, dass viele Menschen aus der polnischen Gemeinde in Berlin und Nachbarn aus umliegenden Häusern an dem Treffen teilgenommen haben. Unabhängigkeit ist ein äußerst wichtiges und aktuelles Thema für Polen, insbesondere im Zusammenhang mit der Suche nach zeitgenössischer Identität und Faktoren, die das kollektive Gedächtnis prägen. Polen erlangte seine Unabhängigkeit am 11. November 1918 als Ergebnis des Ersten Weltkriegs, der Unterzeichnung des Versaillesvertags sowie der ständigen Bemühungen der Polen während des gesamten 19. Jahrhunderts, einen souveränen Staat wiederzubeleben.

Die Unabhängigkeit wurde nach 123 Jahren Teilung errungen. Im 18. Jahrhundert wurde die polnische Staatlichkeit infolge der Teilung der polnischen Gebiete durch Russland, Preußen und Österreich in drei Akten geteilt. Angesichts dieses beispiellosen Ereignisses in der Geschichte Europas waren die polnische Kultur und Sprache während des gesamten 19. Jahrhunderts das Bindemittel zwischen den Polen in drei verschiedenen Ländern. Es waren die Maßnahmen zum Schutz vor Vergessen von Kultur, Glaube und Tradition, die im Jahre 1918, unmittelbar nach dem Ende des Ersten Weltkriegs, an der Schwelle einer neuen Ära der Friedensbemühungen, zur Grundlage für den Wiederaufbau des nationalen und europäischen Bewusstseins wurden und Integration waren die vorrangigen Ziele der Europäer.

Die Teilungen Polens haben Spuren in der Wahrnehmung der eigenen Identität hinterlassen. Der Wiederaufbau von Staatlichkeit und sozialen Strukturen auf der Grundlage von Geschichte, Tradition und frischen Erinnerungen an Unterdrückung war eine Herausforderung, die mit viel gesundem Menschenverstand und Mut gelöst werden musste. Auch die Integration mit den bisher als Feind wahrgenommenen europäischen Staaten, darunter Deutschland, war ein zentrales Thema. Das Jahr 1918 war auch ein erstaunlicher Impuls für die Polen, zu handeln und die internationalen Beziehungen zu ihren europäischen Nachbarn wiederaufzubauen, sowie ihren Beitrag zum gesamteuropäischen Kulturerbe aufzubringen. Berühmte Persönlichkeiten wie Marie Curie, Roman Dmowski oder Ignacy Paderewski unterstützten aktiv die polnische Sache und trugen zur Idee der Vereinigung der Nationen bei.

Der 11. November ist für viele Polen im In- und Ausland vor allem ein Fest der Freiheit. An diesem Tag finden in vielen polnischen Städten Paraden, Läufe, literarische Treffen und viele andere Veranstaltungen statt, die tausende Menschen anziehen. In vielen Regionen nimmt das Fest den lokalen Charakter an, wie zum Beispiel in Poznań, wo der 11. November auch der Tag des Stadtpatrons St. Martin ist.

Es kann zum Ergebnis kommen, dass durch die Erfahrung der Teilungen, wie die Abwesenheit einer Selbstverwaltung oder Unterricht in polnischer Sprache sowie der gemeinsamen Arbeit für das nationale Wohl, eine dauerhafte Grundlage für die Konsolidierung der Polen war sowie ein starker Faktor bei der Kristallisation des Denkens. Diese und andere Fragen wurden von den Gästen des Cafés ausführlich und lebhaft diskutiert, die eine lockere Konversation nach dem Treffen, bei der eine angenehme, familiäre Atmosphäre herrschte, gerne verlängerten.

Unser besonderer Dank gilt an dieser Stelle der Leitung des Cafés, die ein leckeres Buffet organisiert hat und für Musik gesorgt hat. An dem Treffen nahmen auch Vertreter der polnischen Gemeinde in Deutschland teil, die kürzlich das SprachCafé für sich entdeckten und so die Geschichte ihrer Familie erfahren hatten, die sie dem Publikum mit Leidenschaft in der Stimme erzählten. Das Klavierspiel ergänzte und schuf eine ungewöhnliche Atmosphäre der Veranstaltung, dank der die Gäste die Atmosphäre damaliger Jahre spüren konnten.

Der Unabhängigkeitstag bekommt heute eine neue Bedeutung und ist auch eine Feier der Präsenz Polens in Europa, die die Tradition gemeinsamer Bemühungen um Integration sowie Offenheit für viele andere Kulturen verbindet. Wer mehr über diese Ereignisse erfahren möchte, kann auch auf das neue Lehrbuch „Europa“ greifen, das den größeren europäischen Kontext der polnischen Unabhängigkeit und die Wege, die zu ihr führten, darstellt.

Das Hauptziel des Treffens war es, die Geschichte des eigenen Landes zu verstehen, insbesondere angesichts der europäischen Phänomene und Herausforderungen der Gegenwart sowie die Vielfalt der verschiedenen Nationalerinnerungen in der europäischen Dimension aufzuzeigen.